

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. VASARIO 26 D. NUTARIMO NR. 163 „DĖL GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS) (TAP-22-36(2) (TAIS NR. 21-34006(3))Nr.
Vilnius

Įvertinę patikslinto pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. sausio 21 d. išvadoje Nr. NV-172 (toliau – Išvada) pateiktas pastabas ir pasiūlymus Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projektu siūloma galiojantį nutarimą ir juo patvirtintą Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašą (toliau – Aprašas) išdėstyti nauja redakcija. Pastebėtina, kad pasikeitus teisės technikos reikalavimams, teisėkūros praktikai, tikslinga būtų Nutarimo projekto nuostatas peržiūrėti sistemiškumo ir nuoseklumo, formuluočių suderinimo tarpusavyje, teisės akto dėstymo stiliaus, struktūrinių dalių aspektais ir pan. Pavyzdžiui, bet neapsiribojant, Nutarimo projektu tvirtinamo Aprašo 1 punkto 1 sakinyje vertintinas kaip perteklinis; įsivedus trumpinį „vartotojas“, nes lieka neaišku, ar jis apima pažeidžiamus vartotojus ar solidariai saugomus pažeidžiamus vartotojus, pvz., Aprašo 3.3 ar 3.4 papunkčiuose; lieka neaišku, kodėl trumpinys „nebuitinis vartotojas“ įsivedamas, o trumpinio „buitinis vartotojas“ – neįvedama; Aprašo 2 punkte tikslintina formuluotė „kompetenciją ir pareigas“, nes kompetencija laikoma veiklos sritis ir įgaliojimų apimtis, tame tarpe ir pareigos, Aprašo 8 punkto pastraipas siūlytume sunumeruoti, suderinti tarpusavyje vartojamas formuluotes „nebuitinio vartotojo objektas“ ir „vartotojo gamtinių dujų pristatymo vieta“, jei yra kalbama apie tą patį dalyką ir kt.

Be kita ko, Išvadoje buvo teiktas siūlymas įsivertinti poreikį keičiant Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymą (toliau – Įstatymas), sistemiškai peržiūrėti Įstatymo nuostatas, susijusias su pavedimais Vyriausybei ar kitoms institucijoms reguliuoti, nustatyti gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemones. Nutarimo projekto lydimojoje medžiagoje nepateikta informacija dėl poreikio tikslinti įstatyminių reguliavimų. Taip pat atsižvelgiant į Seime svarstomo Vyriausybės 2022 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 523 pateikto Seimui Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto eigą, siūlome įsivertinti, ar tikslinga Apraše palikti analogišką nuostatą (žr. Aprašo 20 p.)

2. Nei Nutarimo projekte, nei lydimajame medžiagoje nenurodoma, koku teisiniu pagrindu Nutarimo projekto 2 punkte Vyriausybė įpareigoja gamtinių dujų tiekimo įmones „*atnaujinti ir skirstomųjų tinklų operatoriams pateikti konkrečius <...> sąrašus*“. Be poreikio pagrįsti šį įpareigojimą, taip pat aktualu įsivertinti vartojamų formuluočių tikslumą, pvz., kas būtų laikoma „skirstomųjų tinklų operatoriais“ (turėtų būti „skirstymo sistemos operatorius“), ar formuluotė „konkrečius“ nėra perteklinė, koku tikslu šie „konkretūs nebuitinių vartotojų, <...> sąrašai“ būtų teikiami, ar sąrašai būtų tvirtinami. Be kita ko, lieka neaiškus šios nuostatos santykis su Apraše nustatytu vartotojų sąrašų sudarymo ir atnaujinimo procedūromis, pvz., kuo remiantis pasirinktas 90 kalendorinių dienų terminas.

Šiame kontekste atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 8 punkte nustatomi terminai tikslintini nurodant atskaitos momentą, bei atsisakant perteklinių žodžių „kalendorines“ arba terminus skaičiuoti darbo dienomis. Analogiška pastaba dėl Aprašo 14 punkto.

3. Įstatymo 5 straipsnio 14 punkte nustatytas pavedimas „*nustato pažeidžiamų gamtinių dujų vartotojų ir solidariai saugomų pažeidžiamų gamtinių dujų vartotojų ir jų grupių sąrašus, vadovaudamasi Reglamento (ES) Nr. 2017/1938 2 straipsnio 5 ir 6 punktų nuostatomis*“. Aprašo 6 ir 7 punktuose siūloma nustatyti vartotojų grupes ir pažeidžiamų vartotojų grupes. Siūlytume šias nuostatas tikslinti atsisakant perteklinių formuluočių, pvz., „pagrindines“, taip pat Aprašo 7 punkto pirmasis sakinytis vertintinas kaip organizacinio ir vertinamojo pobūdžio ir ne šio Aprašo reguliavimo dalykas. Pažeidžiamų vartotojų grupes siūlytina nustatyti redakciją tikslinant ir nurodant, pvz., „*vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 2017/1938 2 straipsnio 5 ir 6 punktų nuostatomis, nustatomos tokios grupės*“. Be kita ko, Nutarimo projekto lydimajame medžiagoje siūlytume detaliau pagrįsti naujų pažeidžiamų vartotojų grupių įtraukimą pateikiant kiekybinius ir (ar) kokybinius objektyvius tokio sprendimo duomenis.

4. Siekiant Nutarimo projekto pagrįstumo iri teisinio reguliavimo aiškumo, siūlytume detaliau pagrįsti Aprašo 17 punkto, kuriame nustatyta, kad tiekimo įmonės ataskaitose nurodo „nuo rugsėjo 1 d. planuojamas taikyti Aprašo 12.1-12.5 papunkčiuose nurodytas priemonės“ pagrįstumą ir paaiškinti, kokios priemonės bus taikomos iki rugsėjo 1 d. ir ar kiekvienais metais informacija turi būti atnaujinama, nes Aprašo 12 punkte nustatyta, kad *nuolat* turi būti taikomos bent dvi priemonės.

5. Atsižvelgiant į tai, kad ūkio subjektų teises ir pareigas ribojančios sąlygos turi būti įtvirtintos įstatyme, Aprašo 22 punktas, kuriame ribojama perdavimo ar skirstymo sistemų operatorių atsakomybė, turėtų būti dėstoma įstatyme arba pagrindžiama, kad tokia taisyklė yra nustatyta įstatyme, tačiau tuomet neliktų poreikio šios nuostatos perkelti į Aprašą.

6. Sistemiškai vertinant Aprašo nuostatas, manytume, kad Aprašo 23 punktas iš dalies dubliuojasi su Aprašo 9 punktu. Siūlytina įsivertinti šių punktų apjungimo tikslingumą. Analogiška pastaba dėl Aprašo 21 punkto antrosios pastraipos ir Aprašo 24 punkto paskutinio sakinio.

Teisės grupės patarėja

Erika Vaivadienė

Erika Vaivadienė, tel. 8 70663843, el. p. erika.vaivadiene@lr.lt